

Ecologische beoordeling Wet natuurbescherming

*Een ecologische beoordeling ten behoeve van de bouw
van twee woningen op een perceel aan de Sonoystraat
te Bourtagne.*

Ecologische beoordeling Wet natuurbescherming

Een ecologische beoordeling ten behoeve van de bouw van twee woningen op een perceel aan de Sonoystraat te Bourtagne.

Bourtagne, november 2022

In opdracht van:

R.O. Advies

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Uitvoering:

Successie Natuurzaken

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Contactpersoon:

[Redacted]

Auteur en veldwerkzaamheden (12 november 2022):

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

Omslagfoto: Impressie van het plangebied.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Gebied- en planbeschrijving	5
2. Onderzoeksmethodiek	7
3. Algemene verbodsbepaling Wet natuurbescherming (Wnb)	7
4. Toetsing gebiedsbescherming	7
4.1 Natura 2000	7
4.2 Natuurnetwerk Nederland	8
5. Toetsing soortenbescherming	8
5.1 Flora	9
5.2 Zoogdieren	9
5.2.1 Vleermuizen	9
5.3 Broedvogels	10
5.3.1 Jaarrond beschermde nesten	10
5.3.2 Overige broedvogels (niet jaarrond beschermde nesten)	10
5.4 Amfibieën en reptielen	10
5.5 Vissen	10
5.6 Ongewervelden	10
6. Toetsing Houtopstanden	11
7. Conclusie flora en fauna quickscan	12
8. Literatuurlijst	13

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Familie ... is voornemens een deel van de achtertuin, op adres Vlagtwedderstraat 97, opnieuw in te richten middels de bouw van twee woningen welke hiermee aan de Sonostraat te Bourtagne worden gerealiseerd (*figuur 1*). Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. In opdracht van Familie heeft R.O. Advies, Successie Natuurzaken gevraagd een ecologische beoordeling uit te voeren om duidelijkheid te verschaffen of het geplande planvoornemen al dan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming.

De toetsing bestaat uit een onderzoek gebaseerd op het onderdeel soortbescherming. Hierbij ligt de focus op beschermde flora en fauna waarvan redelijkerwijze kan worden verwacht dat deze voor kunnen komen in het plangebied. Aangaande aanwezige beschermde soorten wordt verder ingegaan op mogelijk negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten. Tevens wordt er inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde natuurgebieden (waaronder Natura-2000 en EHS/NNN-gebieden) in de omgeving en houtopstanden. De voorliggende rapportage weergeeft de resultaten en het advies op basis van het uitgevoerde onderzoek.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Googlemaps

1.2 Doel

Het doel van deze ecologische beoordeling is inzicht verschaffen van de mate waarin het planvoornemen van invloed is op de natuurwaarden van het plangebied en zijn "directe omgeving". Deze kennis is de basis voor de aanbeveling over eventueel te nemen vervolgstappen om overtredingen onder de Wet natuurbescherming te voorkomen.

De ecologisch toetsing schept, voor zover mogelijk, duidelijkheid over de volgende vraagstellingen:

1. Komen er binnen invloedsfeer van de ruimtelijke ontwikkeling, onder de Wet natuurbescherming, beschermde soorten voor?
2. Bevinden zich binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling beschermde natuurgebieden?
3. Wat zijn de mogelijke effecten, zowel tijdens als na realisatie van het plan, op de eventueel aanwezige beschermde soorten en natuurgebieden?
4. Middels welke vervolgstappen kunnen bij de realisatie van het plan eventuele overtredingen onder de Wet natuurbescherming vermeden, dan wel verzacht worden?

Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en, indien noodzakelijk, aanvullend onderzoek. Voor het eventuele aanvullende inventarisatieonderzoek werkt Successie Natuur zaken volgens de daarvoor lenende protocollen die door Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn opgesteld en/of volgens de kennisdocumenten van Bij12. Wanneer negatieve effecten op beschermde soorten en/of -gebieden te verwachten zijn is ontheffing en compensatie mogelijk vereist.

1.3 Gebied- en planbeschrijving

Het plangebied betreft perceel VWD02-V-1276 met een oppervlakte van 1.715 m² volgens de Kadastrale kaart. Het plangebied ligt in de bebouwde kom en betreft een deel van de achtertuin op adres Vlagte-wedderstraat 97 grenzend aan de noordoostzijde aan de Sonostraat te Bourtagne. Het perceel bestaat uit een grasveld met enkele appelbomen. Aan de zuidwest- en zuidoostzijde bevinden zich gesloten hagen van ongeveer twee meter hoog. Aan de noordwestzijde een strook met hoofdzakelijk ruwe berken. Aan de noordoost- en zuidzijde perkjes met tuinplantage. Het perceel grenst rondom aan tuinen van burens en aan de noordzijde aan bouwpercelen aan de Sonostraat. (*figuur 2 tm 5*).

De initiatiefnemer is voornemens het terrein opnieuw in te richten middels de bouw van twee woningen aan de Sonostraat te Bourtagne. Bij het planvoornemen wordt de strook bomen aan de noordwestzijde gerooid.

Figuur 2. Een deel van de achtertuin aan adres Vlagte-wedderstraat 97 welke aan de zuidzijde grenst aan het plangebied.

Figuur 3. De zuidwestzijde van het plangebied.

Figuur 4. De zuidoostzijde van het plangebied.

Figuur 5. De ruwe berken aan de noordwestzijde.

2. Onderzoeksmethodiek

In opdracht van R.O. Advies, heeft Successie Natuur zaken middels een ecologische beoordeling het planvoornemen getoetst aan de Wet natuurbescherming. De toetsing bestaat uit twee onderdelen: een deskresearch en een veldbezoek. Middels een deskresearch wordt er onderzoek gedaan naar mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Tevens wordt duidelijk of het planvoornemen al dan niet binnen de invloedssfeer van een beschermd natuurgebied vallen. Middels een veldbezoek (12-11-2022) is via een visuele inspectie een inschatting gemaakt of het plangebied en directe omgeving geschikt leefgebied is voor beschermde soorten en of de mogelijke effecten van het planvoornemen, negatief uit kunnen pakken op het leefgebied van deze soort(en).

3. Algemene verbodsbepaling Wet natuurbescherming (Wnb)

De ecologische wet en regelgeving is in de Wet natuurbescherming (Wnb) in grote lijnen onderverdeeld in soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden. De wet is gericht op het ontwikkelen en beheren van natuur om de biologische diversiteit te behouden en te herstellen. Tevens heeft het als doel om de cultuurhistorische en maatschappelijke functies van natuur in stand te houden (Ministerie van Economische Zaken, 2017).

4. Toetsing gebiedsbescherming

Beschermde gebieden zijn op te delen in Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland gebieden.

4.1 Natura 2000

Het plangebied valt buiten Natura 2000-gebied Lieftingsbroek in de provincie Groningen. Negatieve effecten door externe werking door trillingen, geluid en oppervlakte verlies zijn gezien de afstand (± 4 kilometer) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Lieftingsbroek) grotendeels uit te sluiten (figuur 6).

Figuur 6. Ligging plangebied (rode ster) t.o.v. Natura 2000-gebied. Bron: kaartenkijldoos

Stikstofdepositie

Projecten waarbij stikstofuitstoot wordt verwacht, worden getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000. Enkele instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebied Lieftingsbroek zijn gevoelig voor stikstofdepositie.

Het planvoornemen is de bouw van twee nieuwe woningen. Zowel tijdens de uitvoer van het planvoornemen als na realisatie wordt er een toename van stikstofuitstoot verwacht (denk aan verkeersaantrekkende werking). Het plangebied ligt op relatief grote afstand tot stikstofgevoelige instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000. Het is echter aan bevoegd gezag om te bepalen of een stikstofcalculatie vereist is.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Een ingreep op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) moet worden getoetst op de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarbij gaat het om de uitwisselingsmogelijkheden van het NNN (verbindende functie), de natuurlijke eenheid, aaneengesloten functie en om de kwaliteit van het NNN en het leefgebied van soorten. Het plangebied valt buiten de begrenzing van het NNN (*figuur 7*). Negatief effect op NNN is niet aan de orde.

Figuur 7. Ligging plangebied (rode ster) t.o.v. NNN-gebied (groen). Bron: kaartenkijldoos.

5. Toetsing soortenbescherming

Vanuit de Wnb is de soortbescherming verdeeld in de drie categorieën: vogels, overige Europees beschermde soorten en andere nationaal beschermde soorten. Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Europees beschermde soorten genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten. Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Europees beschermde soorten. Naast de beschermde soorten dient men de 'Zorgplicht' in acht te houden. Dit houdt in dat ongeacht of dier- en plantensoorten beschermd zijn, eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de instandhouding van de soort(en) en zijn habitat (Ministerie van Economische Zaken, dec. 2016).

Bij de toetsing soortenbescherming wordt getoetst of mogelijk aanwezige beschermde soorten binnen

de invloedssfeer van het planvoornemen al dan niet hinder kunnen ondervinden van het plan.

5.1 Flora

Er zijn tijdens het veldbezoek geen wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen. Aangetroffen flora zijn o.a. boterbloem, grassoorten, klaver. Op basis van de verspreidingsgegevens en het ter plaatse aanwezige habitat wordt er geen beschermde flora binnen het plangebied verwacht. Overtreding van een verbodsbepaling binnen de wnb op het onderdeel flora is daarmee uitgesloten.

5.2 Zoogdieren

In de ruime omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse beschermde soorten als de eekhoorn, das, steenmarter en boommarter. Bij het veldbezoek zijn geen beschermde waarden als potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen van deze soorten in en in de directe omgeving van het plangebied.

5.2.1 Vleermuizen

Alle 20 vleermuissoorten in Nederland zijn beschermd in de Wet natuurbescherming. Hierbij gaat het om de bescherming van verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foeragegebieden.

Verblijfplaatsen

Het plangebied betreft een grasperceel met bomen langs de noordwest rand (*figuur 5*) en een enkele boom aan zowel de zuid- en noordzijde van het plangebied. De bomen zijn geïnspecteerd op holten, scheuren en loszittend schors welke in potentie verblijfplaatsen kunnen bevatten van boombewonende vleermuizen zoals de ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. Dergelijke mogelijke verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Daarmee is verstoring van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uitgesloten.

Daarnaast bevinden zich in de directe omgeving gebouwen (woningen) welke potentiële verblijfplaatsen kunnen bevatten van gebouwbewonende vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Het is aannemelijk dat er meer licht zal worden toegepast in het plangebied. De gebouwen in de omgeving kunnen vleermuis-verblijfplaatsen herbergen. Om lichtverstoring te voorkomen, dient men te voorkomen dat gebouwen met licht beschenen worden. Dit kan door lichtbronnen naar beneden te plaatsen en armaturen om de lichtbronnen te plaatsen.

Vliegroute

De watergang (Bourtagnekanaal) direct aan de zuidwestzijde van het plangebied kan gebruikt worden door de watervleermuis als (essentiële) vliegroute. Vleermuizen zijn zeer gevoelig voor licht. Lichtverstrooiing naar de watergang kan effect hebben op de functie van de vliegroute. Het is daarom van belang lichtverstrooiing richting het kanaal te voorkomen.

De bomensingel (ruwe berk) aan de noordwestzijde wordt gerooid volgens het planvoornemen (*figuur 5*). Deze vormt een lijnvormige element, tesamen met bebouwing in de omgeving, die mogelijk door vleermuizen in gebruik is als vliegroute. Er zijn in de directe omgeving lijnvormige elementen in de vorm van bebouwing en opgaande begroeiing. Om deze reden kan het worden uitgesloten dat er een essentiële vliegroute verloren gaat met het rooien van de berkensingel.

Foerageergebied

In de omgeving van het plangebied bevinden zich watergangen (Bourtagnekanaal), bomen en bosschages welke prima kunnen dienen als foerageergebied voor soorten als de ruige- en gewone dwergvleermuis en de watervleermuis. Dit geldt eveneens voor de laatvlieger die goed gedijt in half open landschap. Men dient om deze redenen in het kader van de zorgplicht een toename van verlichting rondom het plangebied zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende vleermuizen te voorkomen.

5.3 Broedvogels

5.3.1 Jaarrond beschermde nesten

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich bomen/bosschage. Er zijn tijdens het veldbezoek (12 november 2022) geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen en kunnen worden uitgesloten.

5.3.2 Overige broedvogels (niet jaarrond beschermde nesten)

Tijdens het broedseizoen (grootm. 15 mrt. t/m 15 juli) kunnen er broedvogels in het plangebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Het betreft o.a. roodborst, winterkoning, merel, zanglijster en heggenmus. Tijdens het veldbezoek werden geen vogels aangetroffen wegens afwezigheid in het huidige seizoen. Voor soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat.

5.4 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen in het plangebied. Uit deskstudie komt naar voren dat er geen beschermde soorten voorkomen in het plangebied.

Het terrein is geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende amfibieën (b.v. bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander). Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen. Echter, te allen tijde is de Zorgplicht van kracht. Daarnaast worden er in het gebied op basis van het ter plaatse aanwezige habitat geen reptielen (als bijv. de levendbarende hagedis en ringslang) in het plangebied verwacht. Overtreding van een verbodsbepaling binnen de wnb op de onderdelen amfibieën en reptielen is daarmee uitgesloten.

5.5 Vissen

Een negatief effect op vissen wordt uitgesloten omdat er geen watergangen worden aangetast door het beoogde planvoornemen. Daarnaast worden er geen beschermde vissoorten in de directe omgeving van het plangebied worden verwacht.

5.6 Ongewervelden

In en rond het plangebied komen geen wettelijk beschermde ongewervelden voor. Dit wordt geconcludeerd op basis van de verspreidingsgegevens en het ontbreken van kritische habitats in de directe omgeving. Voor beschermde libellen ontbreken kritische habitats als verlandende waterlopen met waardplanten als bijvoorbeeld de krabbenscheer. Overtreding van een verbodsbepaling binnen de wnb op het onderdeel ongewervelden is daarmee uitgesloten.

6. Toetsing houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het planvoornemen worden geen bomen gekapt welke onderdeel zijn van een houtareaal of bomenrij als bovengenoemde. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

7. Conclusie flora en fauna quickscan

Familie is voornemens een deel van de achtertuin, op adres Vlagtwedderstraat 97, opnieuw in te richten middels de bouw van twee woningen welke hiermee aan de Sonostraat te Bourtagne worden gerealiseerd. Uit de toetsing Wet natuurbescherming onderdelen gebiedsbescherming en houtopstanden is naar voren gekomen dat er binnen deze onderdelen geen overtreding van de Wet natuurbescherming worden verwacht. Echter is het onduidelijk of sprake is van stikstofdeposities t.o.v. het planvoornemen op kwetsbare instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000. Het is aan bevoegd gezag om een overweging te maken of een stikstofcalculatie al dan niet vereist is.

Het planvoornemen is getoetst op het onderdeel soortenbescherming. Op basis van de ter plaatse aanwezige omstandigheden en verspreidingsgegevens wordt niet verwacht dat het planvoornemen tot een overtreding van een verbodsbepaling zal leiden omtrent beschermde ongewervelden, vissen, amfibieën, reptielen en flora.

Verstoring van vleermuizen door licht dient te worden voorkomen. Gebouwen (potentiële vleermuisverblijfplaatsen) in de omgeving dienen niet beschenen te worden. Dit kan door lichtbronnen naar beneden af te stellen.

Tijdens het broedseizoen (grootst. t/m 15 juli) kunnen broedvogels in het plangebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Voor deze soorten dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat. Daarom wordt aangeraden buiten het vogelbroedseizoen te werken. Indien men voornemens is binnen het vogelbroedseizoen te starten met de werkzaamheden, dan wordt aangeraden het plangebied vooraf te checken op (potentiële) broedgevallen door een deskundig ecooloog.

Verder dient men tijdens de uitvoer van de werkzaamheden rekening te houden met de Zorgplicht (Artikel 1.11 wnb). De Zorgplicht geldt voor elke soort/individu in Nederland. Dit houdt in dat men tracht schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan door een werkwijze te hanteren waarbij dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop. Lichtverstrooiing naar omliggend gebied dient te worden voorkomen i.v.m. vliegroute(s) en foeragerende vleermuizen.

8. Literatuurlijst

Ministerie van Economische Zaken, 2017. Wet natuurbescherming (16 december 2015). [Online] Beschikbaar op: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/wet-natuurbescherming-16-december-2015>

Stibbeblog, 2016. De Wet natuurbescherming: wanneer is sprake van een verstoring van een vogel die van wezenlijke invloed is?. [Online]

Beschikbaar op: <http://www.stibbeblog.nl/all-blog-posts/environment-and-planning/de-wet-natuurbescherming-wanneer-is-sprake-van-een-verstoring-van-een-vogel-die-van-wezenlijke-invloed-is/>

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c479140f89c88abddd3>
(Kaartenkijkdoo provincie Fryslân)

<https://www.vleermuis.net/vleermuizen-en-bescherming/verblijfplaatsen>

<https://www.naturazooo.nl/gebieden/groningen/lieftingsbroek/lieftingsbroek-doelstelling>

Bij12 rapporten:

Diverse soorten

Geraadpleegde websites:

Waarnemingen.nl

Verspreidingsatlas.nl

Telmee.nl

Google.maps.nl

Zoogdiervereniging.nl